
SUVERENOST – IZVORNA CRNOGORSKA TRADICIJA

Borislav Jovanović

The spirit of sovereignism is in fact the original Montenegrin tradition. It is our historiogram! It lived and regenerated in Duklja, Zeta and Montenegro. That is the supreme historical vertical. It is the centuries-long battle for the preservation of our home and freedom.

Što je Crna Gora bliža Evropi, i oficijelno sve prisutnija na evropskoj pozornici, i što je na djelu njeno, konačno, izbavljenje iz čeljusti balkanskih velikodržavlja, krvavih istorijskih sudanija, i svake vrste balkanoumlja – sa desetogodišnjicom obnove crnogorske nezavisnosti – padaju, ubrzano, maske (koje, doduše, nijesu od juče) onih koji ne mogu da zamisle Crnu Goru kao suverenu državu, kao građansku državu; kao državu među državama.

Krenulo se, zapravo, iz nemuštog u transparentni, agresivni, antisuverenizam. Tzv. opoziciona grupa „izvanjaca“ rođenih u crnogorskoj kolijevci, naime, započela je svoj odsudni anticrnogorski juriš od sredine prošle godine ne birajući sredstva i

verbalnu grmljavinu, a sve u znak osujećenja krupnih, sudbinskih, odluka po crnogorsku državu dajući, okolo-naokolo, do znanja da je, ipak, cilj svih njihovih ciljeva, svih hajki, miniranja referenduma iz 2006. Sad ili nikad! Inače, Crna Gora ode svojim putem, zauvijek. Dakle, eventualnim dolaskom na vlast, delegitimisati „svojim“ referendumom Referendum od 21. maja 2006. izvršiti njegovu reviziju po svojim, ujediniteljskim, pravilima kako bi Crna Gora ponovo bila velikosrpska prćija. Kako nikad više ne bi ozelenjela. Kako bi bila svetosavska parohija, i tek tada postala časna i poštena!

Zapravo, iza borbe protiv kriminala, čega ima i previše, iza borbe protiv korupcije, nepotizma, i neplanskog gazdovanja resursima Crne Gore, pogotovo, njenom obalom, što je, takođe očigledno, u suštini se ne bije bitka za demokratiju (jer je imaju koliko hoće), za pravnu državu, već za populističko svrgavanje suverenističke ideje i vraćanje Crne Gore u epsko-mitomansku torinu. Povratak na Crnu Goru Nemanjića, Vuka Karadžića, Garašanina, Obrenovića, Karađorđevića, Nikole Pašića, Nikolaja Velimirovića, Stevana Moljevića, SANU, Memoranduma, Dobrice Ćosića, Slobodana Miloševića, Matije Bečkovića, i njihovih ovdašnjih, aktuelnih, sljedbenika ojačanih, u međuvremenu, sa nekih stranih adresa. Sa sve izvjesnijom logistikom matuške Rusije. Dakle, vratiti se na Crnu Goru bez Crne Gore: potonja je ura!

Kada se, naime, videlo da pozivanje na tranzicijske mrlje tokom posljednjih deset i više godina neće postići cilj, onda se, upravo, ovih prazničnih dana pojavila teza, u stvari, stara - nova floskula, koja glasi da je samostalna, suverena Crna Gora, obračun sa tradicionalnom Crnom Gorom. U toj konstrukciji se traži slamka populističkog spasa, slična onoj s početka devedesetih godina. Dakle, riječ je o pozivanju, ne na časnu crnogorsku tradiciju i njeno izvorno nasljeđe, na njenu identitetSKU bit, nego na tradicionalni tradicionalizam, na falsifikatorstvo i etnofiletizam.

To se forsira kao mamac, kao opijum, upravo u ime zatiranja Crne Gore. Ako je iko doprinio, ili doprinese, urušavanju crnogorskog državnog i nacionalnog suvereniteta, onda je to sadašnji, velikosrpski namjesnik u Cetinjskom manastiru; fanatizovani svetosavac, moderni Herostrat svega što je dubinsko, crnogorsko. Njegova svetosavska hobotnica ušla je u sve pore naše stvarnosti i glavni je zastavonoša anticrnogorskog pokreta na javnoj sceni. Čovjek kojem je sve dozvoljeno. Čovjek kojem nije sveta niti država niti vjera. Sve u ime velikosrpstva, ništa u ime Crne Gore. Sve uprkos tome što sjedi na tronu nepravo uzetom i što se, zapravo, lažno predstavlja da je nasljednik Svetog Petra Cetinjskog. Umjesto suverene Crne Gore njegov je cilj teokratija, odnosno, prostor hegemonizma, velikodržavlja. Dakle, na samoživ, slavloljubiv i anarhičan način napraviti svoj svetosavski posjed i u njemu biti svemoguć, neprikosnoven.

Ovaj Amfilohije od Crne Gore daje, zapravo, svima do znanja: Zakon, to sam ja... I tako, na žalost, i na nemoć i neodlučnost vlasti, biva. Njegovo jedino jevanđelje je satanizacija Crnogoraca i njihovog identiteta, odnosno, države. Na pasjoj ideologiji – kako nedavno izjavi, odnosno, ponovi – misleći pri tom na komunizam i suverenizam, ne može se graditi vječita Crna Gora.

Pod tradicionalnom, ili kako kažu časnom, Crnom Gorom aktuelni *crnogorski rodoljupci*, popularna srbadija, vide Crnu Goru kao Crnu Goru bez Crne Gore. Kao konzervat vječite, mitomanske prošlosti, velike novokomponovane guslarske škole na Balkanu čiji će glavni učitelji biti uvezeni srpski sveštenici u kohabitaciji sa amfilohijeziranim antisuverenistima. Antisuverenisti, pod obračunom suverene, međunarodno priznate Crne Gore sa navodno tradicionalnom Crnom Gorom, misle na Velikopodgoričku Crnu Goru; na Crnu Goru u kojoj će Cetinjski manastir biti, i formalno, srpski manastir sa nadgrađenom kupolom raško-vizantijskog stila; na Crnu Goru u kojoj će se

glavni crnogorski bulevar zvati onako kako se zvao: po Nemanji, a ne po Svetom Petru Cetinjskom; na Crnu Goru u kojoj bi Danilovgrad bio Todorgrad (Kadićgrad), a Mojkovac Uroševgrad; na Crnu Goru bez Mauzoleja na Lovčenu; na Crnu Goru koja neće imati svoja istorijska znamenja; na Crnu Goru koja neće imati svoj univerzitet; na Crnu Goru u kojoj neće biti programirani i štampani njeni udžbenici; na Crnu Goru u kojoj crnogorskog jezika neće biti; Fakulteta za crnogorski jezik i književnost, pogotovo; na Crnu Goru koja neće školovati svoju intelektualnu elitu na svom ognjištu; na Crnu Goru koja neće školovati svoje glumce, reditelje, muzičare; na Crnu Goru koja neće imati svoju reprezentativnu, nacionalnu, sportsku reputaciju; na Crnu Goru bez Crnogoraca; na Crnu Goru koja će odumirati na rate; na Crnu Goru u kojoj će CANU i formalno biti SANU; na Crnu Goru koja neće imati ništa osim novih, velelep-nih, političkih, svetosavskih, bogomolja; na Crnu Goru u kojoj bi Matica crnogorska ponovo bila pastorče, a možda ni to; na Crnu Goru čiji bi popisi stanovništva konačno Crnogorce sveli na klasičnu nacionalnu manjinu.

Tradicionalna Crna Gora za antisuvereniste je zapravo, ona Crna Gora koja bi uvijek mogla, bez dvoumljenja, da se ponovo zadesi pod Mojkovcem 1916. ili Dubrovnikom 1991. Vraćanje na tzv. časnu i tradicionalnu Crnu Goru je žučno, grlato, velikosrpstvo, antievropejstvo. Vječiti moratorijum na svako odmicanje Crne Gore od pijemontizma. To je, na kraju, strah od konačnog apsolviranja crnogorskog nacionalnog pitanja, kao suštine svih suština.

Tradicija, kao i svaka, pa i državna i nacionalna se nasljeđuje, ali se i stvara. Kao što je stvara ova generacija Crnogoraca. Generacija koja neće nekakvu drugu Crnu Goru već Crnu Goru kojoj je uvijek stremila. Duh suverenizma je, naime, izvorna crnogorska tradicija. To je naš istoriogram! On je živio i obnavljao se i u Duklji i u Zeti i u Crnoj Gori. To je vrhovna istorijska vertikala.

To je borba iz vijeka u vijek za očuvanje svoga ognjišta i slobode. Suverenizam nije nikakav separatizam, a oni koji ga smatraju kako danas tako i juče antisrpskom i anticrnogorskom ideologijom, upravo, su nosioci obračuna sa autentičnom i na suverenističkom, istorijskom, duhu utemeljenom Crnom Gorom. Suverenost nije nikakva novost za Crnu Goru i one koji je smatraju svojom državom, osim za one koji ne vide ništa dalje od 1918. i za njom izgiboše. Osim za one koji su još duboko u guslarskim hvalospjevovima svega čega nije bilo. Suverenost je crnogorski milenijumski kod.

Nezavisnost Crne Gore, zapravo, zavisi od naše istorijske i državotvorne pameti, od janusovske dalekovidosti a ne od partijske, mandatske, situacione, karijerističke i ličnointeresne percepcije vremena koje bi trebalo da ima status jedne crnogorske istorijske epohe. Lekcije iz istorije se ne smiju olako zaboravljati. Pogotovo, ako nam se ovih prazničnih dana u Crnogorskom parlamentu skandira, ono što bi analogno istorijskoj situaciji od prije 100 godina bilo: *Kralj Nikola ukra vola/ pa ga vodi preko mora*. A tu je, u Parlamentu, na samo nekoliko metara od predsjedavajućeg stola i parola: *Sloboda ili ništa* – što je samo sakrivena verzija one čuvene, apisovske, crnorukaške devise: *Ujedinjenje ili smrt*.

Ipak, na dobrom smo putu, ali stvarnost opominje i traži odlučnost ništa manju od one uoči Referenduma 2006. Odlučnost u odbrani od svetosavske agresije. Od pokliča koji negiraju, siju mržnju, optužuju za sve što nije po njihovoj ideologiziranoj vjeri. *Narodi koji pamte, veliki su... vi ste velika zemlja i veliki narod bez obzira na veličinu teritorije i brojnost* – reče 21. maja na Trgu nezavisnosti predsjednik Evropskog savjeta, Poljak, Donald Tusk. Država se, zapravo, mora braniti državom! Najlakše je, izgleda, uzviknuti, prigodno, s vremena na vrijeme, *Neka je vječna Crna Gora*, a najteže uraditi sve ono što je fundament njenog opstanka kako bi nam prauunci slavili

stogodišnjicu nezavisnosti a mi ne bismo zebli svakog dana hoće li biti, neće li biti Crne Gore. Jer poluglobalne i globalne integracije su prolazne, a države će biti uvijek posljednje uporište. Na kraju, da podsjetim da je u prvom crnogorskom zakoniku iz 1946. postojao paragraf koji je svako negiranje crnogorske nacije ili države tretirao kao krivično djelo. Zloduh opet, na desetogodišnjicu njene obnovljene državnosti, kruži Crnom Gorom! A etnofiletizam sa kojim se nosimo je čistokrvna varijanta rasizma! Ubrzani generator antisuverenizma i svakog crnogorskog vraćanja sopstvenom biću.